

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Dominiu[m] hominis in Elepha[n]tes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

jaculandis sagittis deijcit. Denique nusquam est vllum animal, in quod ratione præditum animal non exerat potestatem. Quod multis, in *omni natura bestiarum, volucrum, & serpentum, & ceterorum*, exemplis potest illustrari: quæ quia omnia nimis sunt numerosa, nonnulla delibabo tantum; nec iam sciuros afferam, aut fimios, aut Issas & catellos, sed maiorum gentium feras animantes.

- VI. De elephantis, quanta narrantur? quos *succo hordei*, educatione, beneficijs, quin & verborum blanditijs aiunt mansuecisse, immo & fame. *Inde ex captis elephantis*, teste Strabone, eos, qui nec iuventus, nec senectus inutiles facit, in stabula ducunt, & pedibus unice vinctis, & collo, ad columnam bene compactam, fame domant. Deinde herba, vel arundine viridi reficiunt. Dehinc obtemperare docent; alij oratione, alij cantu aliquo, vel tympani sonitu delinunt. Rari sunt, qui non facile mansuecant: Quidam aurigas suos, qui in certamine ceciderint, ex prælio eximunt. Quidam anterioribus pedibus utroque subjectos seruauerunt. Quod si quem ex curatoribus, per iram, interfecerint, adeo illum desiderant, ut, præ merore, à cibo abstineant: interitum etiam ad mortem obdurent. Eò, corpore & animo excelsum animal potest ab homine deijci, ut Porus, quem Alexander debellans habuerit elephantum, qui, rectore iubente, procumbere in gentem vt se submitteret: vt Curtius scribit. Nam quod ad docilitatem attinet, ait Plinius, regem adorant, genua submitunt, coronas porrigunt. Indis arant minores, quos appellant nothos. Minores etiam bellant. Nos, nostra ætate, vidimus, qui omninò humi se prostratum fieret calcari. Ad prælia turritos educi, apud antiquos, vssatissimum fuit. Domiti enim militat, & turres armatorum in hostes ferunt, magnaq; ex parte orientis bella consueunt. Prosterunt acies, proterunt armatos. Sic Antiochus intravit in Aegyptum, in multitudine gravi, in curribus & elephantis. Sic ad succellorem eius venerunt exercitum conductitij. Et erat numerus exercitus eius, centum millia peditum, & viginti millia equitum, & elephanti triginta duo, docti ad prælium. Sic Romani contriuerunt Antiochum magnum regem Asia, qui eis pugnam intulerat, habens centum viginti elephantos. Sic Nicanorem præpositum elephantorum ducem, eadem Scriptura appellat. Antipater auctor est, duos Antiocho regi, in bellicis vsibus celebres etiam cognominatos.
- Plin. lib. 8. nat. hist. c. 7. Strabo. li. 15.
- Plin. nat. hist. lib. 8. cap. 1.
- Idē. ibid. c. 9.
1. Mach. 1. 18.
1. Mach. 6. 30.
1. Mach. 8. 6.
2. Mach. 14. 12.
- Plin. lib. 1. cit. cap. 5.

nibus fuisse, etenim novère ea. Certè Cato, cum Imperatorum nomina annalibus describeret, eum, qui fortissimè præliatus esset, in Punicæ acie, Surum tradidit vocatum, altero dente mutilato. Antiocho vadum fluminis experienti renuit Ajax, alioqui dux agminis semper. Tiam pronuntiatum, eius fore principatum, qui transisset: ausumq; Patroclum. ob id phaleris argenteis, quo maximè gaudent, & reliquo omni primatu donavit. Ille, qui notabatur, inedia mortem ignominie prætulit. Nigro bellua nil negat magistro, ait ille, hoc est, omnia discit, & publicè exhibet. Saltationes discit, ait Plutarchus, & choreas, & adorationes. Item: In spectaculis, ostendit elephas gestum figuræ & varietates, quarum copiam & concinnitatem difficile sit humano ulli industria exprimere, & memoria complecti. Et Seneca, Elephantum, ait: minimus Ethiops jubet subsidere in genua, & ambulare per funem. Et Elians: Elephas novit, ubi didicerit choreas, & saltationes ad numerum obire, & audire tibis canentes, & intelligere sonorum discrimina; & tarditates, aut celeritates imperatas exequitur, & exactus est, & non fallitur. Huc grandes illæ bestiæ erudiuntur. Neque adorare, orare, bellare, vado transitum quærere duntaxat, discunt; sed intellectus illis etiam est sermonis patrij, & imperiorum obedientia, officiorumque, qua didicere memoria. Quin & juncti subire currum Pompei Magni Africano triumpho. Germanici Cæsaris munere gladiatorio, quosdam inconditos motus edidere, saltantium modo. Vulgare erat per auras, arma jacere non auferentibus ventis, atque inter se gladiatorios congressus edere, aut lasciuente pyrrice colludere. Postea & per funes incescere, Leticis etiam ferentes quaterni singulos puerperas imitantes: plerisque hominum triclinijs accubitu iere per lectos, ita libratie vestigis, ne quis potantium attingeret. Mirum maximè, & aduersis quidem funibus subire, sed regredi magis utiq; pronis. Mutianus ter consul author est, aliquem ex his & litterarum ductus Græcarum didicisse, solitumq; perscribere eius lingua verbis: IPSE EGO HÆC SCRIPSI, ET SPOLIA CELTICA DICAVI. Ad tantam tantum animal obedientiam adigit homo: vt proinde capiendi ratio sit minùs admiranda. Quæ varia est. Capiuntur autem in India, vnum ex domitis agente rectore: qui deprehensum solitarium, abactumue à grege, verberat ferum: quo fatigato, transcendit in eum, nec secus ac priorem regit. Africa fouens capit, in quas decerrante aliquo protinus ceteri con-

Plutarch. lib. de fortun. Senec. ep. 86. Elian. li. 2. de animal. c. 11.

Plin. ib. c. 8. 2. & 3.

Plin. ib. c. 8.

Z runt

runt ramos, moles denolunt, aggeres construunt, omniq; vi conatu extrahere. Troglodyta contermini Æthiopia, qui hoc solo venatu alitur, arbores propinquas itineri eorum conscendunt. Inde rotas agmina nouissimum speculari, extremas in clunes desiliunt. Leua apprehendunt cauda, pedes stipantur in sinistro femine. Ita pendens alterum poplitum dextra cadit: ac praecuta bipenni hoc cruce tardato profugiens, alterum poplitis nervos ferit, cuncta praeceleri permittente peragens. Alij tuiore genere, sed magis fallaci intentos ingentes arcus defigunt humi longius. Hos praecipui viribus iuuenes continent, alij connixi pari conatu tedunt, ac prateruentibus sagittarum venabula insunt, mox sanguinis coagulis sequuntur. Hæc de elephantorum obedientia & subiectio sufficiunt.

VII.

Ælian. lib. 2.
cap. 25.

Virgil. 7.
Æneid,

Quod si animalium maximum elephas proximūque humanis sensibus, humana industria capi, regi, doceriq; potest, quid de alijs victis aut vincendis dubitemus? Aiunt Catulum certo dono datum Ptolomæo Philadelpho, qui linguâ Græcâ nutritus sit, & loquentes intellexerit; in ruborem nobilium quorundam pusionum, qui, vt pigræ suæ litent, stupiditatem profiteri non verentur, dum se aiunt, ingenio carere, ad Græcas litteras addiscendas. Tyrhæo pecoris magistro ceruus fuit mansuetus, quem

Quid. lib. 10.
Metam.

Et alius Poëta:

Soror omni sylvia cura
Mollibus intexens ornabat cornua fertis,
Pellebatq; ferum, puroq; in fonte lauabat.
Ille manum patiens, mensaq; assuetus herili,
Errabat sylvis, rursusq; ad limina nota
Ipse domum sera quamuis se nocte ferebat.
Namq; sacer Nymphis Carthæa tenentibus aras
Ingens ceruus erat, lateq; patentibus altis
Ipse suo capiti prebebat cornibus umbras:
Cornua fulgebant auro, demissaq; in armos
Pendebant tereti gemmata monilia collo.
Bulla super frontem paruis argentea loris
Vineta mouebatur, pariliq; ætate nitebant
Auribus e geminis circum cana tempora hacta.
Nq; metu vacuus, naturaliq; pauore

Depicta